

— **Munkaközben.** Schmidt Imre 25 éves ácssegéd a Fehérvári-ut 19. számú ház építkezésénél *lezuhant*. Súlyos zúzódásokat szenvedett. A Rókus-kórházba vitték.

Sándor Julia 18 éves cseléd a Rákóczi-ut 16. számú háza előtt egy *létráról leesett*. A bal lábát törte. A Rókus-kórházban ápolják.

— **A röptülő ember.** Mourmelon le Grandból jelentik, hogy szombaton *Paulhan* röptülőgépes háromszáz méter magasságra szállt föl, majd újabb fölszállása alkalmával beröptült a jó messze fekvő városba, Salonsba, ahol megkerülte a székesegyház tornyát és onnan visszatért Mourmelonba. Paulhan körülbelül hatvan kilométert tett meg 55 perc alatt.

Itt írjuk meg, hogy a magyar aviatikai bizottság szombaton délután helyiségében ülést tartott. Tárgyalták a jövő évi aviatikai méting költségvetésének összeállítására kiküldött albizottság javaslatát és azt minden egyes pontban megvitatva általánosságban elfogadták. Elhatározták, hogy a jelenleg használatban levő röptülő-térén még három hangárt épít. Az építés munkálatait már a jövő hónapban megkezdik.

— **Emberélet — a profitért!** A nemrég leégett Hungária-malom romjainak az eltakarításával két vállalkozót bíztak meg. Az egyik a géprészek és a malomberendezési tárgyaknak az összetakarítására, a másik a falak lebontására és a kőtörmelék eltávolítására vállalkozott. A két vállalkozó a munkák végrehajtására vonatkozólag megállapodott egymással. Az, aki a falak lebontását vállalta, 1000 korona bánatpénz mellett arra kötelezte magát, hogy nyolc nap alatt lebontja a falakat, hogy aztán a másik vállalkozó munkásai megkezdhesék a géprészek és berendezési tárgyak elköltörését. Megállapodtak abban is, hogy mindegyikük hány munkást alkalmaz. Csakhogy az, aki a falak lebontását vállalta, *kevesebb munkást fogadott* föl, mindezenre azért, hogy több legyen a profit. A munka megkezdődött és hogy a kitűzött időre minden kész legyen, elkezdtek a munkásokat hajszolni, aminek aztán az lett a következménye, hogy szombaton egy napszamos leeseit a negyedik emeletről és *életvesztesémesen összezúzta magát*. A mentők a II. számú sebészeti klinikára vitték. Munkástársai csak annyit tudnak róla, hogy Sándornak hívták. A hajsza azonban folyik tovább, nehogy az 1000 korona bánatpénz a másik vállalkozó zsebébe vándoroljon. Hogy ez egy munkás testi épségébe vagy talán az életébe kerül, ki törődik ezzel?

— **A Társadalomtudományok Szabad Iskolájának** e heti programja a következő:

November hó 23-án, kedden 7-8-ig Bányai Elemér: *A magyar hírlapirodalom története*; — 8-9-ig Varga Jenő: *A német szocializmus története*.

24-én, szerdán 7-8-ig Ferenczi Sándor: *Élektani problémák*; — 8-9-ig Varga Jenő: *A német szocializmus története*; 8-9-ig Szűcs Adolf: *Csillagászati alapismeretek* (szeminárium).

25-én, csütörtökön 7-8-ig Bányai Elemér: *A magyar hírlapirodalom története*; — 8-9-ig Szalay Károly: *A föld élete*; — 8-9-ig Rónai Zoltán: *Szociálpolitika* (szeminárium).

26-án, pénteken 7-8-ig Láncki Jenő: *Comte bölcsészeti rendszere*; — 8-9-ig Garbai Sándor: *A magyar munkásmozgalom történetéből*.

— **Halál a lakodalmon.** Hercegszántó bács-bodrogye faluban a falu legmódosabb gazdájának a leánya lakodalmát ülte. Tánc közben Gyurics Milán és Tóth József egy táncosnó miatt összevesztek és Tóth *bicskát* rántva, Gyurics mellébe döfte olyan erővel, hogy az rögtön meghalt. A csendőrség letartóztatta.

Nagy Kálmán szolnoki lakosnál pénteken lakodalmat tartottak. A tánchoz elmentek Samu Ferenc és Molnár Sándor legények is. Hivatlanok voltak, hát a házbeli kiutasították őket. Molnár az udvaron elbújt és mikor Nagy Kálmán 30 éves lakatos fia az udvarra kijött, Molnár *zsebkésével agyonszúrta*. A gyilkost elfogták.

— **Egy kis tévedés.** Stein Dávid szabósegéd a következő panasszal járt szerkesztőségünkben:

November 15-én este elmentem a kerületi betegsegélyző-pénztár fogaszati rendelésére. Megmutattam dr. Lukács Áron orvos urnak, hogy melyik fogam fáj és kértem, hogy huzzon ki. Az orvos ur nekikélt és kihúzott egy *egészséges fogat*. Mikor észrevettem a tévedést, hamar visszatartam az egészséges fogat a helyére és kihúztam aztán a beteg

fogat. Az orvos ur bizonyára nem szeretné magát ilyen tévedésnek alávetni.

— **Kitört a vulkán.** Megírjuk, hogy a Csön-des Oceánon levő Kanári-szigetek között a Teneriffa-szigeten pénteken vulkánikus kitörés támadt. A hegy nyugati lejtőjén óriási tömeg izzó láva ömlik le. A legnagyobb veszedelem San-Jago községet fenyegeti, amelynek lakói a tengerpartra menekülnek. A sziget kormányzója a Vöröskereszt-Egyesület embereit küldte oda. A *tűzhányó évszázadok óta pihent*.

— **Kitört család.** Posenből (Poroszország) jelentik: Az orosz határ közelében levő egyik faluban egész családot kiirtottak. Megállapították, hogy a családot alvás közben lepték meg s úgy látszik, hogy este lopóztak be a ház udvarára s csak reggel szöktek onnan meg. A gyilkosságnak *nyolc emberélet lett áldozata*. Vazilevszki nevű paraszt, felesége, öt gyermeke és atyja.

— **Sztrájkolnak az iparos-tanulók.** A szegedi állami felső ipariskola negyvenhat növendéke kedd óta sztrájkol. Memorandumot adtak át a tanároknak, amelyben közlik, hogy az előadásokról a *művezető brutális bánásmódja* miatt maradtak el. Móricz Ferenc művezető állandóan gorombászkodott velük, magyarázatokat nem adott. Torday Imre igazgató pénteken a fekete táblán közölte a növendékekkel, hogy ha nem jelentkeznek, irrományaikat átvehetik és az intézetből kilépettnek tekintik őket. Mindeztől azonban egyetlen egy diák sem jelentkezett, mert fogadást tettek, hogy egyikük sem tér vissza az intézetbe addig, míg a művezetőt el nem távolítják. Az igazgató erre táviratilag berendelte a szülőket, akik többnyire vidékiek, hogy ezek bírják rá gyermekeiket az iskolába való visszatérésre. Péntek délután állandóan tanári konferencia van. Vallatják a diákokat, hogy árulják el „fölbujtóikat”. A vallatásnak azonban eddig semmi eredménye sem volt. Érdek, hogy a tanári konferenciára berendelték egy *vidéki plébánost* is, akinek az lett volna a szerepe, hogy a sztrájkoló diákokat az *esküjök alól fölbujtja*. A plébános urnak semmi dolga sem akadt, mert a diákok nem vallottak egymásra és a bigottság szerény atyamesterének a segédkezését sem vették igénybe.

— **Vihar az Adrián.** Az Adrián már napok óta viharos az időjárás. Az erős szirokkó nagyon hátráltatja a kikötői műveleteket és úgy Fiumében, mint Triesztben és Velencében a hajók kénytelenek vesztegelni. A „Magyar-Horvát Hajóstársaság” a múlt napokban több ízben kénytelen volt a szomszédos forgalmat ellátó gőzösök járatait fölfüggeszteni. A közlekedés ennélfogva Fiume, Lovrana, Abbazia, Novi, Selec és Rabaz között csak hézagos volt, vagy egészen megszűnt. Az Adria nagy teher szállító hajóinak forgalmában is zavarok álltak be. A társaságnak Velencében öt, Triesztben három, Fiumében két gőzöse várja az időjárás jobbrafordulását. A folytonos eső miatt a rakodás is szünetel.

— **Tűzoltók harca a kenyérért.** Ugyálszik nemcsak Budapesten fizetik rosszul a tűzoltókat, hanem Nápolyban is, ahonnan azt jelentik, hogy a hivatásos tűzoltók közt *bérjavítás végett mozgalom* támadt, amely pénteken nyílt lázadásban tört ki. A tűzoltó tisztek hasztalan csillapították az elégedetlen-tűzoltókat, akik tiltakozással fenyegetőztek és a polgármestert is kifütyülték. A tűzoltó-kaszárnyába *katonaságot* rendeltek.

— **Gyújtogató munkás.** Fiuméből írja tudósítónk: Csütörtökön este Pál János, 17 éves munkás besurrant a fiumei rizshántológárba; magával vitt egy köccsomagot és azt a malomhelyiségben meggyújtotta. A tüzet még jókor észrevették és azonnal eloltották. A bosszúnak oka az, mert *elbocsátották a munkából*. A szerencsétlen proletár szervezkedés helyett ilyen alacsony bosszúra szánta magát, nem gondolva arra, hogy ezzel a tőkének nem okozott volna kárt, mert biztosítva van minden a gyárban a munkásokon kívül, akik azonban könnyen bentéghettek — vagy a gyár leégése és az ő megmenekülésük esetére munkanélkül maradtak volna. Pált elfogták.

— **Björnson jól töltötte a szombatra virradó éjszakát.** A háziorvosa mondja, párisi távirat jelentése szerint, hogy a norvég orvosok *ellenézték a párisi utazást*, de fia ajánlotta, hogy

menjen Párisba érelmeszedését gyógykezelgetni. Az agg kőltő már *megírta a végrendeletét*.

— **Mi van a milliárdossal?** Newyorkból több híradás érkezett már arról, hogy John Jacob Astor, az ismert milliárdos, valószínűleg hajókatasztrófiának esett áldozatul. Astor néhány héttel ezelőtt „Nourmahal” nevű gőzjachtján nagyobb tengeri utra indult és minden föltevés szerint a múlt heti tengerrengés idején a nyugatindiai vizeken tartózkodott nem messze Jamaika szigetétől. A gőzjacht Marconi-távíróval is volt ellátva, de mindeddig hiába igyekeztek drótnélküli távíróval vele érintkezésbe lépni, úgy, hogy mindinkább bizonyosabbá válik, hogy Astor jachtja valamennyi utasával *elsüllyedt*. A jacht már vagy nyolc napja eltűnt és — ha igaz a Newyorkból érkezett legújabb távirat jelentése — csak most érkezett híradás róla. Eszerint a jacht Trinidadtól nem messze *sziklába ütközött*. Híre jár, hogy a jacht utasai Astor Jakab, ennek a fia, egy német tanító, Astorné egy unokabátyja, négy szolga és 45 emberből álló hajószemélyzet megmenekült. Ez a hír azonban mindeddig nem nyert megerősítést. Északamerikából mindenfelől hajókat küldtek ki a jacht kikutatására. A kutatókat, persze nem a negyvenöt hajós-ember hogyléte izgatja, hanem a milliárdosé.

— **A singaporei hajókatasztrófia.** Arról a hajókatasztrófiáról, amely a múlt héten a singaporei szorosban történt, még a következő részleteket jelentik: Az „Ouda” nevű angol gőzös kapitánya kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy ő a tengerszorosban az előírt uton haladt; amikor a hajnali sötétségben észrevette a „La Seine” gőzöst, azonnal megállította hajóját, sőt ellengőzt adott, de az összeütközést már megakadályozni nem tudta. A „La Seine” megmentett utasai ezzel szemben azt állítják, hogy „Ouda” közvetlenül a part mellett haladt. Az elsüllyedt hajó kapitánya az összeütközéskor éppen a parancsnoki hid kormányzó-kabinjában volt. A „La Seine” olyan *nagy gyorsasággal sülyedt*, hogy még arra sem volt idő, hogy egyetlenegy csónakot lebocsássanak a hajóról. Az „Ouda” három mentőcsónakon hatvanegy utast mentett meg. A „La Seine” gőzkazánja fölrobbant úgy, hogy az utasok és a legénység egy része a káznarobbanásnak esett áldozatul, míg a többiek a tengerbe fulladtak. A sötétben a hullámok között az életükért küzdő szerencsétleneket nem lehetett megmenteni. Csak néhány ben-szülöttnek sikerült az erős áramlat ellen az alig két mérföldnyire levő partig uszni, de ezeket is *megtámadták a cápák* és borzalmasan megcsontkították őket. Az „Ouda” legénysége csak azokat tudta megmenteni, akik valamely uszó fadarabba kapaszkodva tartották magukat egy ideig a hullámok fölött.

— **A Galilei-Kör** 1909. évi november hó 21-én, vasárnap este 7 órakor fölolvasó-ülést tart; Lehel Ferenc festőművész tart előadást *Az Élet a művészetben* címen. Vendégeket szívesen látnak.

— **A királyi herceg ur vadászott.** József királyi herceg háromnapos vadászatot rendezett Kisjenő környékén. A három napig tartó vadászatnak 8082 fácán, 1124 nyul, 513 fogoly és 29 más-fajta vad esett áldozatul. Arról azonban nem regél a jelentés, hogy *hány hajtót löttek meg*, esetleg egész életükre nyomorékká? Pedig nem volna érdektelen ezt is megtudni.

— **A Budapesti Magántisztviselők Szabadongdolkodó Egyesülete** hétfőn, november 22-én, este 8 órakor, a Társadalomtudományi Társaság helyiségében (IV., Károlyi-körút 14. szám, II. em.) *Hivatás és család* címmel Glücklich Vilma tart előadást, amelyet esetleg vita követ. Az előadáson szívesen látnak vendégeket is.

Rövid hírek.

Tűz támadt Perl Ferenc festék-üzletében a Váci-körút 27. szám alatt, miközben gyantát forraltak. A gyanta széjjel ömlött az üzletben, sőt az égő folyadék az utcára is kifolyt, ahol a járdán magasan lángolt. Az üzlet alkalmazottai és a járókelők oltották el a tüzet.

Szétrobbant a puská és letépte Simon János öltői (Vasmegeye) gazda 11 éves fiának az egyik lábát. A fiu valahogy hozzájutott apja puskájához és játszani kezdett vele. Puskaport öntött a csőbe és aztán bedugaszolta. Eközben a fegyverben levő patron elsült és szétvetette a puskát. A szerencsétlenül járt fiút beszállították a sárvári kórházba, ahol másnap meghalt.

Bettörtek pénteken éjjel Goldberger Vilmos kassai ruhakereskedő üzletébe, ahonnan 14.000 korona értékű készpénzt, ékszereket és értékpapírokat vittek el.

A mostohája miatt öngyilkossá lett Nyiregyháza R. József földbirtokos leánya — jelentették pár nap előtt a könyvomatások. Újabbán azt jelentik, hogy a leány *véletlen baleset folytán* sebesült meg és már *semmi baja sincsen*.

A brüsszeli egyetem hetvenöt éves főnállását annepelték pénteken. Az évforduló emlékére a